

Kainuun Tykistörykmentti

Perinteet

Kainuun Tykistörykmentti viettää perinnepäivää 17.6. muistaen perinnepatteriston II/KTR 18 perustamista pääosin Nurmeksen ja Valtimon reserviläisistä kesällä 1941 Nurmeksen Jokikylässä. Perustamisesta vastasi Kainuun Suojeluskuntapiiri. Sen lisäksi tykistörykmentti vaalii perinnekranaatinheitinkomppanian KrhK/JR31 (myöhemmin 24.KrhK/14.D) perinteitä. KrhK/JR 31 perustettiin myös Nurmeksen Jokikylässä 18.- 20.6.1941 lähes kokonaan Valtimon reserviläisistä. Kainuun Tykistörykmentti muistaa myös kummipatteriston (II/KTR 18) toimintaa. Rykmentin tykkimiesten perinnetykkinä on Venäjän Putilovin tykkitehtaalla vuonna 1902 valmistettu 76 millimetrin kevyt kenttäkanuuna (76K 02).

Tykistörykmentti vaalii talvisodan Kainuun taistelujen tykistön ja heittimistön sekä jatkosodan 14. Divisioonan Rukajärven suunnan tykistön (II/KTR 18, III/KTR 18, RsPsto 29, Linnoituspatteristo 5) ja kranaatinheitimistön (KrhK/JR 31) perinteitä kuten myös Rukajärven suunnan tykistöjoukoista sodan jälkeen muodostetun rauhanajan patteriston perinteitä.

Kainuun Tykistörykmentin vuonna 1995 saaman 95 cm leveän ja 80 cm korkuisen joukkoyksikkölipun punaisessa leveän mustapalitteisessa lipussa on keltainen kotkan siipipari ja saatteena kaksi keltaisena liekehtivää kranaattia. Palteen tangonpuoleisessa yläkulmassa on keltainen 14. Divisioonan rintamatunnus. Perinnelipuissa ei ole aiemmin käytetty sodan ajan joukon rintamatunnusta. Lipussa on neljän cm:n hopeanharmaat hapsut. Perinnelipun suunnittelijat ovat everstiluutnantit Ilmari Hakala ja Lauri Ovaska. Lipun on viimeistellyt graafikko Juhani Vepsäläinen. Lipputangon kärkenä on tulta syöksevä pallokranaatti keihäänkärjen muotoisessa kehyksessä. Pallokranaatti on Suomenlinnasta Susisaaren raveliini Gott Samväten tiloista 1980 - luvulla löydetty aito Suomen sodan aikainen tykinkuula. Kärkikuvion on suunnitellut graafikko Juhani Vepsäläinen. Lipun on valmistanut Suomen käsityön ystävät ry Helsingissä ja lipputangon kärkikuvioineen Asekoulu Kokkolassa.

Taival nykypäivään

Oulun suojeluskuntapiiri perusti I/KTR 9:n lokakuun 1939 alkupuolelta Oulun – Haukiputaan alueella. Talvisotaan patteristo osallistui Suomussalmella ja Raatteen tiellä sekä Kuhmossa. Yksi patteri oli koko sodan ajan Suomussalmella. Sodan päätyttyä patteristo koottiin yhteen ja siirrettiin Kajaaniin, missä siitä tuli 10. Prikaatin Patteristo. Patteristo siirrettiin Nurmeksen varuskuntaan ja nimi muuttui 18.6.1941 I/KTR 18:a. Tästä joukosta tuli aikanaan Kainuun Tykistörykmentin kummipatteristo.

Samaan aikaan Kainuun suojeluskuntapiiri perusti 17.6. alkaen Nurmeksen Jokikylässä pääosin Nurmeksen ja Valtimon reserviläisistä Kainuun Tykistörykmentin perinnepatteriston, II/KTR 18.

Ennen ryhmitysmarsseja patteristoa täydennettiin Psto/10.Pr:n alokaspatterilla ja elokuun lopussa osalla lakkautetun Linnoituspatteristo 5:n miehistöä. Rykmentin kolmas patteristo perustettiin lisälmissä lähikuntien miehistä. Kenttätykistörykmentti 18 sekä Raskas patteristo 29 muodostivat jatkosodan aikana Rukajärven suunnalla toimineen 14. Divisioonan tykistön.

Jatkosodan päättyttyä 14. Divisioonan tykistöjoukkojen asepalvelukseen jäävistä miehistä ja kantahenkilöstöstä muodostettiin Nurmeksessa I/KTR 18. Sen nimi muuttui kuitenkin joulukuun 1944 alussa II/KTR 2:ksi. Patteriston sijoituspaikaksi määrättiin myöhemmin Hyrylän varuskunta. Rykmentin muut osat sijoituivat Turkuun ja Dragsvikiin. Puolustusvoimien uudelleenorganisoinnin yhteydessä vuonna 1952 KTR 2 hajotettiin ja II/KTR 2:sta tuli 3. Prikaatin patteristo. Vuoden 1957 alussa yhtymän nimi vaihtui Porin Prikaatiksi. Samalla patteristosta tuli Porin Prikaatin patteristo. Kesällä 1957 patteristo muutti Hyrylästä Niinisaloon.

Kesällä 1966 toteutetun puolustusvoimien organisaatiotarkistuksen yhteydessä Porin Prikaatin patteristo nimettiin Kainuun Prikaatin patteristoksi. Sen uudeksi sijoituspaikaksi tuli nyt Kajaanin Hoikankangas. Syyskuun alussa patteristo, jonka kokoonpanoon kuuluivat esikunta, tiedustelu-, viesti- ja tykkipatteri, oli kokonaisuudessaan uudella kasarmialueella. Näin 14.Divisioonan tykistöjoukoista syntyi katkeamaton ketju Kainuun Prikaatiin.

Kenttätykistöjoukkojen uudelleenorganisoinnin yhteydessä Kainuun Prikaatin patteristo muuttui 1.1.1990 Kainuun Tykistörykmentiksi ja sen perinteet vahvistettiin. Rykmentti säilyi edelleen Kainuun Prikaatin joukkoyksikkönä. Kainuun Tykistörykmentti sai koulutukseen liittyviä lisätehtäviä vuonna 1991, kun Pohjois-Karjalan Patteristo lopetti toimintansa. Sama toistui vuonna 1998, kun Pohjanmaan Tykistörykmentti lakkautettiin. Näiden joukkojen henkilöstöä siirtyi Kainuun Tykistörykmenttiin, Pohjois-Suomen ainoaan kenttätykistöjoukkoon.

KAITR:n tykkiryhmä Rovajärvellä 130K 54 -tykkikalustolla

Kainuun Prikaatin Kranaatinheitinkomppania liitettiin prikaatin sisäisenä koulutusjärjestelyinä Kainuun Tykistörykmenttiin vuonna 1994.

KAITR:n heitinryhmä tulitoiminnassa 120KRH –telakuorma-autokalustolla

Kainuun Tykistörykmentti on vuoden 2009 alussa perustetun Kainuun Tykistö- ja Heittimistökiilalta ry:n tärkein yhteistyöjoukko. Nurmeksen alueen maanpuolustus- ja reserviläisjärjestöt ovat pystyttäneet rykmentin ja killan perinnejoukkojen muistomerkit Jokikylän Lokinkankaalle. Perinnepäivinä lasketaan seppeleet muistomerkeille ja näin vaalitaan yhdessä yhteisiä kunniakkaita perinteitä.

II/KTR 18 ja KrhK/JR 31:n muistomerkit Nurmeksen Lokinkankaalla

